

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3429/2566

พนักงานอัยการจังหวัดระยอง โจทก์ นาย พ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2, ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.วิ.อ. มาตรา 15, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 7, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 8, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 66, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/1, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 102, ป.อ. มาตรา 32, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.อ. มาตรา 3, ป.ยาเสพติด มาตรา 1, ป.ยาเสพติด มาตรา 145, ป.อ. มาตรา 17, ป.วิ.อ. มาตรา 159, ป.อ. มาตรา 92

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 ให้อำนาจศาลลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จะเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ที่ศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยแม้ไม่ได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาในศาลชั้นต้น แต่ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่ามีการนำสืบกันมาแล้วในศาลชั้นต้นตามประเด็นแห่งคดี

คำพิพากษา

คดีนี้จำเลยมิได้ยื่นคำร้องหรือแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า จำเลยได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การที่จำเลยอุทธรณ์ว่า จำเลยได้ให้ข้อมูลสำคัญในคดีต่อเจ้าพนักงานตำรวจ จนสามารถขยายผลจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก็ปรากฏว่าเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้กระทำความผิดดังกล่าว หลังจากศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยแล้ว ทั้งข้อเท็จจริงในการจับกุมนั้นไม่ปรากฏในทางนำสืบของพยานโจทก์และคำให้การจำเลยในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยเพียงยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ จึงถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นว่ากล่าวมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคหนึ่ง และมาตรา 252 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 97, 100/1, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32 ตรีของกลางและเพิ่มโทษกึ่งหนึ่งตามกฎหมาย จำเลยให้การรับสารภาพ และรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสอง จำคุก 5 ปี และปรับ 400,000 บาท เพิ่มโทษจำเลยกึ่งหนึ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97 เป็นจำคุก 7 ปี 6 เดือน และปรับ 600,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 3 ปี 9 เดือน และปรับ 300,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 การกักขังแทนค่าปรับให้กักขังได้เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี ตรีของกลาง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดียาเสพติดพิพากษายืน จำเลยฎีกา

โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า จำเลยได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อเจ้าพนักงานตำรวจ อันจะเป็นเหตุให้สมควรใช้ดุลพินิจกำหนดโทษจำเลยน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นหรือไม่ เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 ให้อำนาจศาลลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จะเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ที่ศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยแม้ไม่ได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วในศาลชั้นต้น แต่ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่ามีการนำสืบกันมาแล้วในศาลชั้นต้นตามประเด็นแห่งคดี คดีนี้จำเลยมิได้ยื่นคำร้องหรือแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า จำเลยได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ข้อเท็จจริงที่จำเลยยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ว่า จำเลยได้ให้ข้อมูลสำคัญในคดีต่อเจ้าพนักงานตำรวจ จนสามารถขยายผลจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดพร้อมยึดเมทแอมเฟตามีน 195 เม็ด และชนิดเกล็ดสีขาวน้ำหนักซึ่งไม่รวมถุงบรรจุประมาณ 5.70 กรัม ตามสำเนาหนังสือรับรองของตำรวจภูธรจังหวัดระยองลงวันที่ 18 มกราคม 2564 และสำเนานบันทึกการจับกุมลงวันที่ 8 ธันวาคม 2563 เอกสารแนบท้ายอุทธรณ์เพิ่มเติมของจำเลยนั้น ก็ปรากฏว่าเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมนายโชคผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดดังกล่าวได้ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 หลังจากศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยแล้ว ทั้งข้อเท็จจริงในการจับกุมนายโชคดังกล่าวไม่ปรากฏในทางนำสืบของพยานโจทก์และคำให้การของจำเลยในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น แต่จำเลยเพิกยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ จึงถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นว่ากล่าวมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง และมาตรา 252 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในประการต่อไปว่า สมควรลงโทษจำเลยสถานเบาหรือไม่ เห็นว่า เมทแอมเฟตามีนชนิดวัตถุเกล็ดสีขาวของกลางที่จำเลยมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายมีจำนวน 4 ถุง น้ำหนักสุทธิ 1.727 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ถึง 1.698 กรัม ซึ่งมีใช้จำนวนเล็กน้อย ที่ศาลล่างทั้งสองวางโทษจำเลยก่อนเพิ่มโทษและลดโทษจำคุก 5 ปี และปรับ 400,000 บาท ให้แก่จำเลยนั้น เหมาะสมกับสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในประการสุดท้ายว่า มีเหตุต้องใช้กฎหมายใหม่ในส่วนที่เป็นคุณแก่จำเลยบังคับแก่จำเลย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 หรือไม่ เห็นว่า เนื่องจากได้มีพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 ออกใช้บังคับ โดยในมาตรา 4 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม และให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแทน แต่มาตรา 21 วรรคหนึ่ง ยังให้บทบัญญัติที่ให้สันนิษฐานว่าเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายเดิมซึ่งถูกยกเลิกไปทั้งฉบับ มีผลใช้บังคับแก่คดีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับจนกว่าคดีถึงที่สุด บทสันนิษฐานตามกฎหมายเดิมในมาตรา 15 ที่ว่า การมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ตามปริมาณที่กำหนดให้สันนิษฐานว่าเป็นการมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงยังมีผลใช้บังคับต่อไปในคดีนี้ที่ยังไม่ถึงที่สุด และตาม

ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 1 นิยามคำว่า "จำหน่าย" ให้หมายความรวมถึงมีไว้เพื่อจำหน่ายด้วย การมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายจึงยังคงเป็นความผิดอยู่ แต่นำไปรวมไว้เป็นความผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ตามกฎหมายใหม่ มาตรา 90, 145 เมื่อตามกฎหมายเดิมมาตรา 15 ประกอบมาตรา 66 บัญญัติให้ลงโทษหนักขึ้นโดยถือเอาเพียงปริมาณของยาเสพติดเป็นสำคัญ แต่กฎหมายใหม่ มาตรา 145 บทบัญญัติให้ลงโทษหนักขึ้นโดยถือเอาพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและบทบาทหน้าที่ในการกระทำผิดเป็นสำคัญ ไม่ได้ถือเอาเพียงปริมาณดังเช่นกฎหมายเดิมอีกต่อไป แม้ปริมาณที่มากขึ้นอาจบ่งชี้ถึงพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและบทบาทหน้าที่ได้ระดับหนึ่งก็ตาม แต่เมื่อกฎหมายใหม่ไม่ได้ให้ศาลลงโทษหนักขึ้นเพียงเพราะปริมาณยาเสพติดให้โทษดังเช่นในกฎหมายเดิม แต่ต้องมีพฤติการณ์และบทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายใหม่กำหนดไว้ด้วย จึงจะมีความผิดตามกฎหมายใหม่ มาตรา 145 วรรคสองหรือวรรคสามได้ ดังนั้น ถ้าผู้กระทำความผิดมีพฤติการณ์หรือบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายใหม่ มาตรา 145 วรรคสองหรือวรรคสาม ศาลย่อมมีอำนาจปรับบทความผิดตามมาตรา 145 วรรคสองหรือวรรคสามได้ ปัญหาว่า การกระทำของจำเลยต้องด้วยบทกำหนดโทษตามมาตรา 145 วรรคใดนั้น คดีนี้ตามคำบรรยายฟ้องของโจทก์ ปรากฏข้อเท็จจริงแต่เพียงว่า จำเลยมีเมทแอมเฟตามีนของกลางดังกล่าวไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายเท่านั้น เมื่อไม่ปรากฏชัดว่าจำเลยมีไว้เพื่อจำหน่ายในราคาเท่าใด จำหน่ายแก่ใครบ้างและจำหน่ายมาแล้วบ่อยครั้งเพียงใด จึงฟังไม่ได้ว่าเป็นการกระทำเพื่อการค้าตามมาตรา 145 วรรคสอง (1) และเมื่อไม่ปรากฏว่าเมทแอมเฟตามีนของกลางที่จำเลยมีไว้ในครอบครองดังกล่าวเป็นการเป็นการทำให้เกิดการแพร่กระจายในกลุ่มประชาชนได้อย่างไร จึงฟังไม่ได้ว่าทำให้เกิดการแพร่กระจายในกลุ่มประชาชนตามมาตรา 145 วรรคสอง (2) คิดคงฟังได้เพียงว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามมาตรา 145 วรรคหนึ่ง ที่มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 15 ปี และปรับไม่เกิน 1,500,000 บาท อันเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดและเป็นคุณแก่จำเลยมากกว่า จึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 ส่วนที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97 นั้น เมื่อตามกฎหมายเดิม มาตรา 97 ที่บัญญัติให้ศาลเพิ่มโทษถึงหนึ่งแก่ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเดิมอีกในระหว่างที่ยังต้องรับโทษอยู่หรือภายในเวลาห้าปี นับแต่วันพ้นโทษได้ถูกยกเลิกไปแล้ว ส่วนกฎหมายใหม่ก็ไม่มีบทบัญญัติให้เพิ่มโทษเช่นเดิมอีก ดังนั้น ศาลจึงไม่อาจเพิ่มโทษทั้งตามกฎหมายเดิมที่ถูกยกเลิกไปแล้วและตามกฎหมายใหม่ได้ แต่เมื่อประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 17 บัญญัติว่า บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไปในประมวลกฎหมายอาญาให้นำไปใช้ในกรณีแห่งความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย ดังนั้น แม้กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษอันเป็นกฎหมายอื่นที่ไม่ใช่กฎหมายในประมวลกฎหมายอาญาไม่ได้บัญญัติเรื่องเพิ่มโทษเพราะกระทำผิดอีกไว้ ก็ได้หมายความว่า ศาลไม่อาจเพิ่มโทษตามบทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไปในประมวลกฎหมายอาญา เมื่อจำเลยกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอีกโดยไม่ซ้ำหาลาบและโจทก์ได้ขอให้เพิ่มโทษจำเลยตามกฎหมายเดิม มาตรา 97 ไว้แล้ว ย่อมถือได้ว่าโจทก์มีความประสงค์จะขอเพิ่มโทษจำเลยฐานไม่ซ้ำหาลาบและได้กล่าวในคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 159 วรรคหนึ่ง แล้วด้วย ศาลย่อมมีอำนาจเพิ่มโทษจำเลยได้หนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 ที่เป็นบททั่วไปได้ ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังขึ้นบางส่วน พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 90, 145 วรรคหนึ่ง จำคุก 5 ปี และปรับ 400,000

บาท เพิ่มโทษหนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 เป็นจำคุก 6 ปี 8 เดือน และปรับ 533,333.33 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 3 ปี 4 เดือน และปรับ 266,666.66 บาท การกักขังแทนค่าปรับและนอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

นพรัตน์ ชลวิทย์ · อติศักดิ์ ตันติวงศ์ · กัมปนาท วงษ์นรา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3429/2566>